

Αφήγηση-Ανάλυση Λόγου

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KO5100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αφήγηση – Ανάλυση Λόγου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	4	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Αφήγηση - Ανάλυση Λόγου (2022-2023) (GDIA U 159)		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τές **αναμένεται:**

- **να αντιλαμβάνονται και να προσεγγίζουν κριτικά** την έννοια του «λόγου»,
- **να αναγνωρίζουν** τις διαφορετικές προσεγγίσεις της λογοαναλυτικής παράδοσης,

- **να έχουν αναπτύξει επίγνωση** των βασικών παραδοχών του κοινωνικού κονστρουξιονισμού
- **να έχουν εξοικειωθεί** με βασικές φιλοσοφικές αρχές των λογοαναλυτικών προσεγγίσεων
- **να συνειδητοποιήσουν** ότι η παιδική ηλικία είναι μια κοινωνική κατασκευή
- **να είναι σε θέση να αναλύουν** διάφορα κοινωνικά φαινόμενα μέσα από ένα κονστρουξιονιστικό φακό
- **να έχουν εξοικειωθεί** με την κριτική ανάλυση λόγου του Fairclough
- **να εξετάζουν και να αναλύουν** παραδείγματα χιουμοριστικού λόγου
- **να εντοπίζουν και να εξετάζουν** κριτικά παραδείγματα (πολυτροπικά κείμενα) από τον λόγο των ΜΜΕ,
- **να εισαχθούν** σε ζητήματα δημόσιου λόγου και γλωσσικού σεξισμού μέσα από μελέτες περίπτωσης και να αναπτύξουν την κριτική γλωσσική τους επίγνωση
- **να αναγνωρίσουν** τρόπους με τους οποίους η λογοαναλυτική παράδοση μπορεί να συνεισφέρει σε ζητήματα διεκδίκησης γλωσσικής και χωρικής δικαιοσύνης (εντέλει κοινωνικής δικαιοσύνης)
- **να αξιοποιούν** λογοαναλυτικές έννοιες και αρχές για την ερμηνεία της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας διαφορετικών πολιτισμικών περιβαλλόντων
- **να καλλιεργήσουν** δεξιότητες ακαδημαϊκής γραφής και ανάγνωσης
- **να αναγνωρίσουν** τη χρησιμότητα της ομαδοσυνεργατικής μάθησης και να ωφεληθούν από την αλληλεπίδρασή τους με τους συνομηθικούς τους σε συμβατικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης
- **να έρθουν σε επαφή** με ερευνητικές πρακτικές και **να βιώσουν** ερευνητοκεντρικές εμπειρίες μάθησης
- **να ενεργοποιήσουν** τη δημιουργικότητα και την κριτική τους σκέψη για να προτείνουν τρόπους ανάγνωσης της κοινωνικοπολιτικής πραγματικότητας
- **να ευαισθητοποιηθούν** σχετικά με ζητήματα γλωσσικής δικαιοσύνης, γλωσσικού ακτιβισμού και κοινωνικής αλλαγής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών και στο πλαίσιο ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων

- Λήψη αποφάσεων κατά την εμπλοκή σε ερευνητοκεντρικές και ομαδοκεντρικές δραστηριότητες
- Αυτόνομη εργασία στο πλαίσιο ανάληψης πρωτοβουλιών για την επεξεργασία και παρουσίαση επιστημονικών άρθρων στην ολομέλεια της τάξης ή μέσω της ανάληψης προαιρετικής αξιολογούμενης εργασίας εξαμήνου
- Ομαδική εργασία στο πλαίσιο 3 ομαδικών γραπτών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται εν μέρει στο πλαίσιο του διά ζώσης μαθήματος με προεκτάσεις και στο ψηφιακό περιβάλλον του e-class (συνέχιση της συζήτησης στον χώρο των Συζητήσεων)
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον μέσω της πρόσκλησης ομιλητών/τριών ή της επεξεργασίας κειμένων και υλικών με διεπιστημονικές προσεγγίσεις
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών στο πλαίσιο της συζήτησης μέσα στην τάξη και της ψηφιακής αλληλεπίδρασης όπου οι φοιτητές/τριες καλούνται να συνεισφέρουν με ιδέες, σκέψεις, προβληματισμούς
- Σχεδιασμός και διαχείριση ερευνητικών και εκπαιδευτικών πλάνων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου κατά τις διαδικασίες διά ζώσης και ψηφιακής αλληλεπίδρασης
- Άσκηση κριτικής μέσω της συμμετοχής σε δραστηριότητες ετεροαξιολόγησης (Ομαδική Γραπτή Δραστηριότητα)
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα γίνεται συζήτηση για την ανάλυση λόγου ως έναν τρόπο θεώρησης της γλώσσας που αντλεί από το παράδειγμα του κοινωνικού κονστρουξιονισμού. Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές καλούνται να περάσουν από τη θεώρηση της γλώσσας ως συστήματος στη γλώσσα ως χρήση και ως μορφή κοινωνικής πρακτικής. Στο μάθημα χαρτογραφούνται οι βασικές φιλοσοφικές αρχές των λογοαναλυτικών προσεγγίσεων και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην περίπτωση της κριτικής ανάλυσης λόγου του Fairclough. Εξετάζονται εφαρμογές της ανάλυσης λόγου σε κείμενα της κυρίαρχης κουλτούρας (ΜΜΕ, διαφήμιση), στο γλωσσικό τοπίο, ενώ επίσης εξετάζονται παραδείγματα χιουμοριστικού λόγου, σεξιστικού λόγου, δίγλωσσων συνομιλιών, εκπαιδευτικού λόγου (στο πλαίσιο της κριτικής εθνογραφίας) και ρητορικής χαρτογραφίας. Στόχος είναι η ανάπτυξη της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης των φοιτητριών και των φοιτητών, ώστε να μπορούν με λογοαναλυτικά εργαλεία να αναλύουν, να αποδομούν και να ανασχεδιάζουν τον κοινωνικό κόσμο το οποίο κατοικούν με μια οπτική γλωσσικής, χωρικής και κοινωνικής δικαιοσύνης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία της λογοαναλυτικής παράδοσης να κάνει ορατή τη φυσικοποιημένη πραγματικότητα της καθημερινότητας των φοιτητριών και φοιτητών συμπεριλαμβάνοντας παραδείγματα και θέματα της επικαιρότητας που οι ίδιες/οι ίδιοι φέρνουν στο προσκήνιο του μαθήματος.

Τα **θέματα** τα οποία συζητιούνται **περιλαμβάνουν** τα εξής:

- Τι είναι λόγος
- Η κοσμοθεωρία του κοινωνικού κονστρουξιονισμού
- Βασικές φιλοσοφικές αρχές των λογο-αναλυτικών προσεγγίσεων

- Η συμβολή του Foucault στην ανάλυση λόγου & η κοινωνική κατασκευή της παιδικής ηλικίας
- Η κριτική ανάλυση λόγου του Fairclough
- Ανάλυση Χιουμοριστικού Λόγου
- Ο λόγος των ΜΜΕ
- Πολιτικός/δημόσιος λόγος, γλωσσικός σεξισμός
- Εισαγωγή στις Σπουδές του Γλωσσικού Τοπίου: Η περίπτωση της πλατείας Εξαρχείων
- Κριτική εθνογραφία στον χώρο των φυλακών/καταστημάτων κράτησης ανηλίκων
- Ρητορική Χαρτογραφία

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της ψηφιακής τάξης e-class με ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών σε χώρους, όπως ο χώρος Συζητήσεων, ο Τοίχος του μαθήματος και ο χώρος των ανακοινώσεων και των μηνυμάτων μέσω της πλατφόρμας. Επιπλέον, χρησιμοποιείται ειδικό mail για τις ανάγκες του μαθήματος: languagestudies.rk@gmail.com για πιο άμεση επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τές που συμμετέχουν στο μάθημα.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="663 1160 1118 1261">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1118 1160 1334 1261">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="663 1261 1118 1368">Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)</td> <td data-bbox="1118 1261 1334 1368">37,5ώ. (30%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1368 1118 1478">Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates</td> <td data-bbox="1118 1368 1334 1478">37,5ώ. (30%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1478 1118 1659">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη</td> <td data-bbox="1118 1478 1334 1659">25ώ. (20%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1659 1118 1910">Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)</td> <td data-bbox="1118 1659 1334 1910">12,5ώ. (10%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 1910 1118 2049">Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)</td> <td data-bbox="1118 1910 1334 2049">6,25ώ. (5%)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)	37,5ώ. (30%)	Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates	37,5ώ. (30%)	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη	25ώ. (20%)	Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)	12,5ώ. (10%)	Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)	6,25ώ. (5%)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)	37,5ώ. (30%)													
Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates	37,5ώ. (30%)													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη	25ώ. (20%)													
Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)	12,5ώ. (10%)													
Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)	6,25ώ. (5%)													

	Ψηφιακή αλληλεπίδραση στο e-class (Συζητήσεις, Τοίχος)	6,25ώ. (5%)
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	25X5 ECTS= 125 ώρες
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή τελική εξέταση ανοικτού τύπου και προαιρετικές ατομικές εργασίες εξαμήνου (80%), ομαδικές γραπτές δραστηριότητες μέσα στο εξάμηνο (20%). • Ομαδικές δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης σωστού-λάθους και αιτιολόγησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου • Ατομικές γραπτές δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κατά τη διάρκεια της πρώτης εισαγωγικής διάλεξης. Επίσης, είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass του πανεπιστημίου, στην περιγραφή του μαθήματος, καθώς και στο αντίστοιχο ppt στα Έγγραφα του e-class.</p>	

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Austin, J. (2003) Πώς να κάνουμε πράγματα με τις λέξεις, μτφρ. Α. Μπίστης, Αθήνα: Εστία.
2. Howarth, D. (2008) Η έννοια του λόγου, μτφρ. Σ. Καναούτη, Αθήνα: Πολύτροπον.
3. Mouffe, Ch. (1993) The Return Of The Political, Λονδίνο: Verso.
4. Phillips, L. & Jorgensen, M.W. (2009) Ανάλυση λόγου: Θεωρία και μέθοδος, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, Αθήνα: Παπαζήσης.
5. Potter, J. & Wetherell, M. (2009) Λόγος και κοινωνική ψυχολογία, Αθήνα: Μεταίχιμο.
6. Δοξιάδης, Κ. (2008) Ανάλυση λόγου: Κοινωνικο-φιλοσοφική θεμελίωση, Αθήνα: Πλέθρον.
7. Σταυρακάκης, Γ. (2008) Ο Λακάν και το πολιτικό, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, Αθήνα: Ψυχογιός.
8. Μπουκάλα, Σ., & Στάμου, Α. (2020) (επιμ.). *Κριτική Ανάλυση Λόγου: (Από)δομώντας την ελληνική πραγματικότητα*. Νήσος.

Προτεινόμενοι Ιστότοποι:

1. Ιστοσελίδα του Δικτύου Ανάλυσης Πολιτικού Λόγου της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης (ερευνητικές πηγές, κείμενα εργασίας, σχετικοί σύνδεσμοι): www.discourse-analysis.gr
2. Ιστοσελίδα του Πανευρωπαϊκού Δικτύου Ανάλυσης Λόγου: www.discourseanalysis.net
3. Παρατηρητήριο για τον λαϊκιστικό λόγο και τη δημοκρατία (ερευνητικό πρόγραμμα POPULISMUS): www.populismus.gr

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Discourse Studies
- Discourse & Society

- Critical Discourse Studies
- Discourse, Context & Media
- Discourse and Interaction